

OPONENTSKÝ POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Bc. Matěj Kopecký: *Obléhací tábory a doklady dobývání šlechtických sídel ve středověku. Se zaměřením na východní Čechy, cca 120 stran textu, asi 50 stran obrazových příloh, jazyk český, vedoucí práce Mgr. Pavel Drnovský.*

Předkládaná práce se po nezbytném úvodu zaměřuje na vymezení základních pojmů, konkrétně obléhací a dobývací zbraně a obléhací tábory. Následuje stručný přehled dějin bádání v dané tématice. Poté podává M. Kopecký přehled obléhacích táborů v Čechách a na Moravě, marginálně se věnuje i příkladům ze zahraničí. V jádru práce potom autor přistupuje k rozboru obléhacích lokalit na základě zpráv terénních průzkumů, historických pramenů a zmiňuje i lokality, kde obléhací tábory jsou dokládány hypoteticky, s určitou nejistotou.

Celkově se jeví práce především standardním kompilačním dílem, které jako výstup nabízí určitý přehled o této tématice a příslušných lokalitách. Co se týče jazykové úrovně práce, lze občas upozornit na drobné chyby, výjimečně i závažnější. Celkově má v tomto ohledu ale práce relativně dobrou úroveň.

Úvod práce je pojat poměrně jednoduše, spíše predestinuje, co čtenáře v práci čeká, ale naznačuje i určité cíle práce. Osobně bych od úvodu ale očekával o něco více. Už jen základní otázky by bylo možno proponovat patrně zřetelněji: nejen že cílem je zpracovat a vyhodnotit obléhací tábory (to v zásadě neříká moc konkrétního), ale možná také je více porovnat, pokusit se dosáhnout nějakého zobecnění z hlediska jejich podoby, umístění, rozsahu či dalších specifických charakteristik. Rozhodně by v úvodu měly být zřetelněji vymezeny metody, které k cíli práce vedly. Že se jedná hlavně o kompilaci, sice čtenář může odhadnout, ale mělo by to být explicitně uvedeno. Stejně tak by měly být uvedeny případné terénní aktivity autora.

Kompilace jakožto hlavní pracovní metoda je vcelku na dobré úrovni, autor vytváří text, který snad magisterské práci odpovídá. Nicméně při namátkové kontrole jsem narazil na občasná nejasnosti v citacích literatury. Na straně 2 například je uvedena citace *Durdík 1953*, 175–177. Zde jednak má být patrně *Durdík 1954*, jednak stránky nejspíše 75–77 (?). Na stránce 5 zase citovaný *Klučina 2004*, 55, o uváděných věcech nic neříká. Na stejné straně je dvakrát citován *Durdík* – jednou *1955* a jednou *1954*. Vzhledem k shodným uváděným stranám mám podezření, že se ve skutečnosti cituje ten samý *Durdík*. Rozhodně *Durdík 1954* na straně 69 o zbraních v daném kontextu nehovoří. Další takové příklady nabízí strana 8. Zde *Durdík 1954*, 70–71, o houfnici v citovaném smyslu nic nepíše a *Durdík 1954*, 47–48, také uváděné informace neposkytuje. Stejně tak *Klučina 2004*, 441–445, na straně 9 neukazuje přesně obléhací tábory, v kterémžto smyslu je na něj odkazováno. A ještě jeden příklad: na straně 16 *Durdík 2002*, 11–15, v takovém rozsahu a smyslu informací o Bechyni vůbec nehovoří (jde jen o dodatky s doplněnou krátkou pasáží a literaturou). Takových příkladů by bylo lze zřejmě při detailnějším ověřování nalézt více. Nejsem sám rozhodnut, o jak závažnou chybu se jedná, ale přinejmenším to ukazuje na poněkud nedbalou práci s literaturou a citacemi. *Wagner* je ve skutečnosti *Wagner* (na více místech, např. strana 2). Dobroslava Menclová je se svými Českými hrady v seznamu literatury uváděna v druhém vydání (1976), ale v textu je citováno *Menclová 1972* (tj. první vydání). Nevím, z kterého vydání autor skutečně vycházel, ale musí být samozřejmě odkazování sjednoceno (předpokládám, že správně je *Menclová 1976*).

Na straně 5 je poněkud nepřesná formulace, když autor konstatuje, že „vývoj *mechanických zbraní upadá se sklonkem 15. století, kdy se začíná masivně využívat palných zbraní*.“ V další větě ale uvádí s odporovací spojkou: „*Trebuchety se však uplatnily i v období husitských válek*.“ To by přeci nemělo být v rozporu, tedy proč ono slůvko „*však*“? Není také příliš jasné, proč je u jednotlivých obléhacích aktivit nutné rozepisovat podrobněji stavební vývoj hradu, zvláště, není-li to nějak propojeno s charakterem obléhání a obléhacího tábora. Takové pasáže jsou možná poněkud nadbytečné.

Na straně 28 není myslím zcela přesné uvádět, že po vymření rodu Benešoviců přechází Konopiště do rukou příbuzných, pánů ze Šternberka. Nezpochybňuji samozřejmě samotný převod majetku, ale vymření Benešoviců, neboť jejich rozrod byl rozsáhlý a rozvíjel se v několika svěbytných rodových liniích, z nichž některé se dožily pozdního středověku i novověku (páni z Bechyně, páni z Dubé, páni z Kravař a další). Přesnější by tedy bylo mluvit spíše o vymření hlavní linie Benešoviců. To je však relativní detail.

Několik připomínek je třeba učinit také k seznamu literatury. Je zvykem, pokud má autor v seznamu více položek publikací, uvádět nejprve práce, kde je jediným autorem, následně pak práce, kde je spoluautorem, pokud je uváděn v dané publikaci na prvním místě (v abecedním pořádku

následují další spoluautoři). V předkládané práci je vše podřízeno jen roku vydání. Pokud od jednoho autora (či stejné kombinace spoluautorů včetně pořadí jmen) je v seznamu literatury více publikací se stejným rokem vydání, odlišují se písmeny a, b, c... A to tak, že první položka má označení a, druhá b atd. Tedy je správné uvádět například *Belcredi 2012a* a *Belcredi 2012b* (nikoliv *Belcredi 2012* a *Belcredi 2012b*). Podobně má být *Kypta – Rychterová 2003a* a *Kypta – Rychterová 2003b* (nikoliv *Kypta – Rychterová 2003* a *Kypta – Rychterová 2003a*). Takových případů je více. Třetí připomínka se týká absence stránek u článků v časopisech a sbornících. Čísla stránek by u těchto publikačních výstupů měla být uváděna. Kromě toho je zde také poněkud zmatečné uvedeno *Kypta – Podliska, J. 2014* a o pár položek neexistující *Kypta – Podliska, P. 2014*. Bylo by také vhodné uvádět číslo vydání, zvláště u starších zásadních prací, jako jsou například Sedláčkovy *Hrady, zámky a tvrze království Českého*. Vydání z druhé poloviny 90. let je přinejmenším třetí.

Práci doporučuji k obhajobě a s přihlédnutím k uvedeným připomínkám hodnotím známkou ...

PhDr. Milan Slezák, Ph.D.